

T.C.
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ
LABORATUVAR KULLANIM USUL VE ESASLARI

1. Amaç

Bu usul ve esasların amacı, Beslenme ve Diyetetik Bölümü bünyesinde yer alan laboratuvarların eğitim-öğretim, uygulama, araştırma ve proje faaliyetleri kapsamında güvenli, düzenli, verimli ve sorumlu bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

2. Kapsam

Bu esaslar;

- Beslenme İlkeleri Laboratuvarı,
- Beslenme Antropometrisi Laboratuvarı,
- Besin Kimyası Laboratuvarı,
- Besin Mikrobiyolojisi Laboratuvarı olmak üzere Beslenme ve Diyetetik Bölümü bünyesindeki tüm laboratuvarları kullanan akademik personel, öğrenciler, araştırmacılar ve diğer kullanıcıları kapsamaktadır.

3. Laboratuvar Sorumlularının Görevleri

1. Laboratuvarların eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerine uygun şekilde kullanılmasını sağlamak.
2. Laboratuvar kullanım taleplerini değerlendirmek ve uygun görülen talepleri planlamak.
3. Laboratuvar demirbaş, cihaz, malzeme ve sarf kayıtlarının düzenli şekilde tutulmasını sağlamak.
4. Laboratuvar güvenliği, hijyen ve düzen kurallarının uygulanmasını takip etmek.
5. Cihaz ve ekipmanlarda meydana gelen arıza, hasar veya eksiklikleri kayıt altına almak ve ilgili birimlere bildirmek.
6. Laboratuvarların ders, uygulama ve araştırma amaçlı kullanım takvimini oluşturmak.
7. Laboratuvar kullanımından önce gerekli dilekçe/formların alınmasını ve dosyalanmasını sağlamak.
8. Kullanım sonrası laboratuvarın uygun şekilde teslim edilip edilmediğini kontrol etmek.

4. Laboratuvar Kullanım Talep ve Değerlendirme Süreci

1. Laboratuvarı kullanmak isteyen akademik personel, araştırmacı veya ders sorumlusunun, planan kullanım tarihinden en az 2 iş günü öncesinde **Laboratuvar Kullanım Talep Dilekçesi'ni** doldurup, çıktı alıp, imzalayarak laboratuvar sorumlusu öğretim elemanı/üyesine teslim etmesi gerekmektedir.
2. Laboratuvar Kullanım Talep Dilekçesi'nde laboratuvarın kullanım amacı, tarih ve saat aralığı, kullanılacak cihaz ve ekipmanlar, görev alacak kişiler ile varsa özel gereksinimler açıkça belirtilir.
3. Laboratuvar, yalnızca onaylanan tarih ve saat aralığında kullanılabilir. Onay alınmadan laboratuvara girilemez ve uygulama yapılamaz.
4. Onaylanan kullanım taleplerinde değişiklik veya iptal yapılması durumunda, ilgili birime en kısa sürede bilgi verilmesi zorunludur.
5. Aynı zaman dilimi için birden fazla talep olması halinde, önceliklendirme; eğitim faaliyetleri, yürütülen projeler ve başvuru zamanı dikkate alınarak yapılır.

6. Ders dışı araştırma, proje, tez veya bireysel çalışma amaçlı kullanımlarda ilgili danışman/akademik personelin sorumluluğu esastır.
7. Laboratuvar kullanımını sonrasında “**Laboratuvar Kullanım Teslim Formu**” doldurularak laboratuvar sorumlusuna teslim edilmelidir.

5. Genel Laboratuvar Kullanım Kuralları

1. Laboratuvarlara izinsiz girilmez.
2. Laboratuvarlar yalnızca eğitim, uygulama, araştırma ve proje amaçlı kullanılabilir.
3. Ortak kullanım alanlarında düzenin korunması esastır.
4. Laboratuvar kullanımını öncesinde ilgili laboratuvar sorumlusundan izin alınması zorunludur.
5. Yapılan uygulamanın niteliğine uygun olarak gerekli kişisel koruyucu donanım (önlük, eldiven, gözlük vb.) kullanımı zorunludur.
6. Laboratuvarda bulunan cihaz, ekipman ve malzemeler kullanım amacı dışında kullanılamaz.
7. Tüm kullanıcılar; laboratuvar düzeni, hijyen, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, laboratuvar güvenlik talimatlarına uymakla yükümlüdür.
8. Laboratuvar kullanımını sırasında öğrenciler, sorumlu öğretim elemanı gözetiminde bulunmalıdır.
9. Öğrencilerin laboratuvarı tek başına kullanmasına izin verilmez.
10. Laboratuvarlarda yiyecek ve içecek tüketilemez. Ancak Beslenme İlkeleri Laboratuvarı’nda ders/uygulama kapsamında hazırlanan besinler bu kapsamın dışındadır.
11. Laboratuvar alanlarında kişisel eşyaların bulundurulması yasaktır.
12. Çalışma alanlarının düzenli ve temiz tutulması esastır. Kullanım sonrasında cihaz, ekipman ve malzemeler uygun şekilde temizlenmeli ve yerine bırakılmalıdır.
13. Laboratuvar kullanımını sonrasında tezgâhlar, cihaz yüzeyleri ve çalışma alanları temizlenmelidir.
14. Laboratuvardan cihaz, ekipman, malzeme veya demirbaş çıkarılamaz.
15. Herhangi bir cihaz arızası, kırılma, dökülme, yaralanma veya kaza durumunda derhal laboratuvar sorumlusuna bilgi verilmelidir.
16. Laboratuvarlarda oluşan atıklar ilgili atık türüne uygun şekilde bertaraf edilmelidir.
17. Laboratuvar kapıları, pencere, elektrik, su, doğalgaz ve cihaz kontrolleri kullanım sonunda yapılmalıdır.

6. Güvenlik Kuralları

1. Tüm kullanıcılar, yürürlükteki iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymakla yükümlü olmakla birlikte laboratuvarlarda yapılacak her uygulama öncesinde gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır.
2. Kimyasal, biyolojik materyal veya kesici-delici malzeme kullanılan uygulamalarda ilgili güvenlik kurallarına uyulmalıdır.
3. Laboratuvar önlüğü, eldiven, maske, bone, koruyucu gözlük gibi kişisel koruyucu ekipmanlar uygulamanın niteliğine göre kullanılmalıdır.
4. Kimyasal maddeler etiketsiz kapılarda bulundurulmamalıdır.
5. Kimyasallar, reaktifler ve numuneler gelişigüzel karıştırılmamalıdır.
6. Mikrobiyoloji uygulamalarında aseptik çalışma kurallarına uyulmalıdır.
7. Biyolojik örneklerle çalışmalarda uygun biyogüvenlik seviyesine uyulmalıdır. Çapraz kontaminasyonu önlemek için gerekli sterilizasyon ve hijyen kuralları uygulanmalıdır.
8. Kesici-delici aletler dikkatli kullanılmalı ve uygun atık kutularına atılmalıdır.
9. Elektrikli cihazlar ıslak elle kullanılmamalıdır.

10. Isıtıcı, fırın, ocak, santrifüj, hassas terazi, mikroskop vb. cihazlar yalnızca kullanım talimatına uygun şekilde kullanılmalıdır.
11. Acil durumlarda ilgili öğretim elemanına/üyesine ve laboratuvar sorumlusuna derhal haber verilmelidir.

7. Cihaz ve Ekipman Kullanım Kuralları

1. Laboratuvar cihazları yalnızca kullanım bilgisine sahip kişiler tarafından kullanılmalıdır.
2. Cihazların kullanımından önce gerekli bilgilendirme yapılmalı, gerektiğinde laboratuvar sorumlusundan destek alınmalıdır.
3. Cihaz ayarları izinsiz değiştirilmemelidir.
4. Cihazlarda arıza, performans düşüklüğü veya olağan dışı durum fark edilirse cihaz kullanılmamalı ve laboratuvar sorumlusuna bildirilmelidir.
5. Cihaz kullanımı sonrasında cihaz kapatılmalı, temizlenmeli ve güvenli şekilde bırakılmalıdır.
6. Cihazlara ait kullanım formları varsa eksiksiz doldurulmalıdır.
7. Cihaz, ekipman veya demirbaşlarda oluşan hasardan, kullanımı gerçekleştiren kişi ve uygulamadan sorumlu öğretim elemanı/üyesi sorumludur.

8. Sarf Malzeme ve Numune Kullanımı

1. Laboratuvarda bulunan sarf malzemeler yalnızca onaylanan uygulama kapsamında kullanılabilir.
2. Ders, proje veya araştırma kapsamında ihtiyaç duyulan özel sarf malzemeler, başvuru sahibi tarafından önceden laboratuvar sorumlusuna bildirilmelidir.
3. Fazla veya gereksiz sarf malzeme kullanımından kaçınılmalıdır.
4. Kullanılan malzeme miktarları kayıt altına alınmalıdır.
5. Besin, kimyasal veya biyolojik numuneler laboratuvarda izinsiz bırakılmamalıdır.
6. Uygulama sonunda kalan numune, atık veya malzemeler uygun şekilde ortamdan uzaklaştırılmalıdır.

9. Öğrencilerin Uyması Gereken Kurallar

1. Öğrenciler laboratuvara yalnızca sorumlu öğretim elemanı/üyesi eşliğinde girebilir.
2. Laboratuvar uygulamalarına uygun kıyafet ve kişisel koruyucu ekipmanla katılım sağlanmalıdır.
3. Laboratuvar güvenliği için uzun saçlar toplanmalı; sarkabilecek takı, aksesuar ve bol kıyafetlerden kaçınılmalıdır.
4. Uygulama öncesinde verilen güvenlik ve işlem yönergelerine uyulmalıdır.
5. Öğrenciler kendilerine verilen görev alanı dışında cihaz, ekipman veya kimyasallara müdahale etmemelidir.
6. Laboratuvarlarda yüksek sesle konuşulmamalı, dikkat dağıtıcı davranışlardan kaçınılmalıdır.
7. Laboratuvar ortamında şaka, koşma, dikkatsiz davranış ve risk oluşturabilecek hareketlerden kaçınılmalıdır.
8. Herhangi bir kaza, yaralanma, dökülme veya cihaz arızası derhal öğretim elemanına/üyesine bildirilmelidir.
9. Uygulama sonunda çalışma alanı temiz bırakılmalıdır.